

De antwoorden op enkele vragen zijn nog niet in deze brief opgenomen. Voor zover deze antwoorden niet aan de orde zullen komen in de mondelinge antwoorden van de regering komt hierop in de loop van de dag een aanvullende schriftelijke reactie.

kamerlid : Hamer

partij : PvdA

onderwerp : schoolbegeleidingsdiensten

vraag : Hoe staat het met de leerlingbegeleidingsdiensten.

antwoord : Het kabinet kiest voor invoering van vraagfinanciering voor schoolbegeleidingsdiensten. Deze invoering moet zorgvuldig maar ook voortvarend plaatsvinden. Dit mede om de opgebouwde expertise in de schoolbegeleidingsbranche te behouden. Deze wens leeft ook in de Kamer. Over de wijze van invoering voer ik momenteel overleg met de brancheorganisatie, de besturenorganisatie en VNG. Ik verwacht dit overleg deze maand af te ronden. In december a.s. zal ik de Kamer hierover per brief informeren

kamerlid : Hamer

partij : PvdA

onderwerp : Huisvesting

vraag : Wat doet minister om schoolhuisvesting te verbeteren.

antwoord : Met ingang van dit jaar heeft het Kabinet structureel € 45 mln extra ter beschikking gesteld voor de onderwijshuisvesting. Daarnaast zullen de gemeenten een bedrag van € 17 mln in 2003, oplopend tot € 68 mln extra in 2006 inzetten. Met deze extra € 113 mln, kunnen scholen worden aangepast aan de eisen van deze tijd. Het extra geld kan bijvoorbeeld worden ingezet voor het studiehuis, vmbo, ict-voorzieningen, voor het creëren van kleine ruimten voor remedial teaching, of werkplekken voor docenten.

Om een indruk te geven van de effecten van de maatregel:
Een basisschool van 8 groepen gaat van 1035 m² naar 1130 m². (+ 10%)

Eventueel:

Mevrouw Hamer noemde ook het aspect van veiligheid. Natuurlijk is het van belang dat leerlingen les krijgen in veilige schoolgebouwen. In verband daarmee is de campagne "Veiligheid op School gestart". In het kader van deze campagne hebben scholen incidenteel een bedrag gekregen om het schoolgebouw veiliger te maken.

kamerlid : Hamer

partij : PvdA

onderwerp : Leerlingbegeleiding

vraag : Graag een reactie van de minister op het Forum-rapport 'Leerlingbegeleiding: luxe of noodzaak', m.n. bij het vmbo (overweeg amendement)

antwoord : In het rapport van Forum 'Leerlingbegeleiding: luxe of noodzaak' wordt gewezen op het belang van leerlingbegeleiding waarbij een relatie is gelegd in opvang en begeleiding van allochtone leerlingen. Dit belang onderschrijf ik. In het kader van BANS zijn afspraken gemaakt tussen rijk, provincies en gemeenten over de samenwerking tussen scholen, leerplicht, jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg om een adequate opvang en begeleiding vorm te geven. Leerlingbegeleiding is daarbij expliciet aan de orde. Verbetering vooral gezocht in de samenwerking tussen de school en jeugdzorg en maatschappelijk werk

kamerlid : Tichelaer

partij : PvdA

onderwerp : Omscholing van instructeur naar begeleider in BVE

vraag : Het lerarentekort heeft in BVE specifiek karakter. Dit vraagt om een omscholing en bijscholing van instructeur naar begeleider. Dit vraagt ook om een dieptestrategie. Komt de minister met voorstellen.

antwoord : In de BVE-sector is al eerder de stap naar functiedifferentiatie gezet en is sinds 1997 sprake van een functiebouwwerk bestaande uit gedifferentieerde functies van onderwijspersoneel.
De hierin voorkomende functies ten behoeve van het primaire proces zijn die van onderwijsassistent BVE, instructeur en docent (op verschillende niveaus).
In verband met de behoefte aan gedifferentieerde functies van onderwijspersoneel is voor de BVE-sector een nieuwe duaal opleidingsmodel voor onderwijspersoneel tot stand gekomen. Deze kent verschillende in- en uitstroommomenten en – niveaus. Doorgroei van instructeur naar begeleider is in dit kader al mogelijk. Er bestaat ook een subsidieregeling voor scholingstrajecten voor personeel dat bij een instelling in dienst is en vervolgens gedurende een deel van de werktijd vrijgesteld wordt om een opleiding te volgen, gericht op het behalen van een kwalificatie voor een onderwijs(ondersteunende) functie. De medewerker is zo direct inzetbaar voor een deel van de tijd en anderzijds wordt de werknemer via scholing en begeleiding opgeleid voor een functie waarvoor hij/zij nog niet voldoende gekwalificeerd is. Via deze regeling is in oktober 2002 ruim € 3 mln beschikbaar gesteld. De tegemoetkomingen worden verstrekt voor de duur van 1 jaar.
In 2001 betrof het ruim 1200 personeelsleden die zijn opgeschoold, in 2002 ruim 900.

kamerlid : Tichelaar

partij : PvdA

onderwerp : Vergrijzing docentenkorps

vraag : Door vergrijzing van het docentenkorps (BVE) komen middelen uit de lumpsum niet terecht waarvoor deze waren bedoeld.

antwoord : Het personele deel van de lump sum wordt jaarlijks bijgesteld voor de incidentele loonontwikkeling. Deze heeft betrekking op de wijzigingen in het salarisniveau ten gevolge van anciënniteit (periodieke verhoging) en toe- en uittreding van personeel. Daarnaast worden middelen uit bijvoorbeeld CAO-afspraken voor personeelsbeleid in de lump sum verwerkt. Instellingen kunnen deze middelen zelf inzetten.

kamerlid : Tichelaar

partij : PvdA

onderwerp : Onderwijscontracten

vraag : Met belangstelling kennis genomen van voorstel voor oudercontracten. Graag reactie van M. op voorstel PvdA om onderwijscontracten in te voeren, waarin zowel harde toezeggingen als te leveren prestaties staan.

antwoord : Zoals aangegeven in de Enveloppebrief van 1 november 2002 zal het kabinet – als uitvoering van de toezegging tijdens de afgelopen Algemene Politieke Beschouwingen - met het georganiseerde onderwijsveld afspraken maken over het terugdringen van de uitval en het bevorderen van de doorstroom in het beroepsonderwijs (van vmbo tot en met hbo) in de vorm van streefcijfers en prestatie-indicatoren. Inzet is een Hoofdlijnenakkoord Doorstroom Beroepsonderwijs, af te sluiten begin 2003

kamerlid : Tichelaar

partij : PvdA

onderwerp : Efficiencykorting

vraag : De PvdA wil de efficiencykorting in het Hoger Onderwijs van tafel. Volgens de PvdA-fractie is deze efficiencykorting een schending van Europese afspraken.

antwoord : Met Europese afspraken ga ik er vanuit dat bedoeld wordt op de afspraken die zijn gemaakt in de Europese Raad te Lissabon in 2000 en Barcelona in 2001. Op de top in Lissabon heeft de Europese Unie uitgesproken dat Europa de meest dynamische en competitieve kennisregio van de wereld moet worden. Nederland heeft vervolgens uitgesproken tot de kopgroep te willen behoren. Op de top van Barcelona in 2001 is vervolgens afgesproken dat het streven is 3% van het BNP aan het cluster onderzoek/innovatie/ontwikkeling te besteden. 2/3 deel van de groei naar deze 3% zou uit de private sector moeten komen en 1/3 deel uit de publieke sector. Vanuit het hoger onderwijs en onderzoek is de centrale vraag hoe bestaande publieke kennisinstellingen een betere katalysatorrol kunnen vervullen waardoor bedrijven meer aan R&D en innovatie gaan doen. Overigens geldt deze 3% voor de Europese Unie als geheel, niet specifiek voor de afzonderlijke lidstaten. Vertaald naar de Nederlandse situatie zou dit betekenen dat de investeringen vanuit de private sector verhoogd moeten worden, omdat die (net als in veel andere landen in Europa) aan de lage kant zijn. De publieke investeringen (waaronder die in de universiteiten) zijn (ook na de implementatie van de efficiencykortingen) rond de 1%. De efficiencykortingen zijn dus geen schending van Europese afspraken.

kamerlid : De Vries

partij : CDA

onderwerp : Sluitende aanpak

vraag : Graag een reactie op:
vroegtijdige opvoedingsondersteuning d.m.v. gezinscoaches
schoolinternaten (amendement Rabbae!)
leerling- of trajectbegeleiders voor leerlingen die dreigen uit te vallen

antwoord : In die reactie m.n. aangeven hoe het zit met de voortzetting van de uitvoering van het amendement Rabbae m.b.t. de bekostiging voor internaten

De motie Rabbae en Arib (bij VWS ingediend) over schoolinternaten voor allochtone leerlingen is uitgevoerd. Aan alle 20 aanvragende internaten en internaatchtige voorzieningen is een eenmalig bedrag toegekend. In totaal komt dit bedrag ten goede aan 1115 leerlingen. De beleidstoekenningen zijn voor 1 november vastgesteld. De cfi-beschikkingen zullen de aanvragers voor december 2002 bereiken. In het voorjaar van 2003 zal een inhoudelijke evaluatie worden uitgevoerd die aan de Tweede Kamer zal worden gezonden

De uitvoering van het amendement gaat in op een zeer specifieke vorm van leerlingbegeleiding, namelijk in internaten en internaatchtige voorzieningen. Daarnaast wordt uitval tegengaan in het kader van het VSV-beleid waarbij leerlingbegeleiding en trajectbegeleiding van belang zijn. Voorts wordt over leerlingbegeleiding gesproken in vervolg op de BANS-afspraken over de aansluiting onderwijs en jeugdzorg uitgaande van de prioriteit die rijk, ipo en vng aan leerlingbegeleiding geven.

VWS en Justitie hebben op 11 november een brief naar de TK gestuurd over verbetering van de werking van de jeugdzorg (kenmerk: DJB/JHV/2331221). Uitgangspunt is dat wanneer er sprake is van meervoudige problemen en wanneer er verschillende hulpverlenende instanties bij het gezin betrokken zijn, er een begeleider moet zijn die het gezin ondersteunt en ervoor zorgt dat de hulpverlening in samenhang wordt aangeboden. Gezinscoaching moet worden aangeboden door lokale voorzieningen of een zorgaanbieder en in beginsel niet door het bureau jeugdzorg.

kamerlid : J. de Vries

partij : CDA

onderwerp : Bredeschool

vraag : Hoe bevordert de minister afstemming tussen scholen, jeugdzorg, maatschappelijk werk en ook politie & justitie.

antwoord : achtergrond: leraren zijn geen maatschappelijk werkers, maar voelen zich wel verantwoordelijk.
De school vormt de vindplaats en het eerste aangrijpingspunt voor signalering en interventies bij problemen bij en van jongeren en hun opvoeders. In sommige gevallen kan de school niet alleen met gesignaleerde problemen aan de slag, maar is daarbij de inzet en deskundigheid van andere voorzieningen noodzakelijk. Rijk, VNG en IPO hebben daarom in het kader van BANS afspraken gemaakt over de aansluiting en afstemming tussen de school en andere jeugdvoorzieningen. Overeengekomen is dat er rond elke school of samenwerkingsverband van scholen een netwerk ontstaat waarin in ieder geval de leerplichtfunctie, het maatschappelijk werk, de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg zitting hebben. Politie, bureau HALT en OM zijn op afroep beschikbaar. De totstandkoming van deze netwerken wordt de komende periode gevolgd. Een tussentijdse rapportage hierover vindt komend voorjaar plaats.

Tevens zijn tussen de bewindspersonen van OCenW, VWS, Justitie, BZK en SZW afspraken gemaakt om te komen tot een eenduidige aanpak op het gebied van jeugdbeleid, waarbij onder andere op bovengenoemde afspraak zal worden voortgebouwd.

kamerlid : J. de Vries

partij : CDA

onderwerp : Kleine scholen mogelijk maken

vraag : Hoe verhoudt het voorstel van de minister voor de extra gelden voor het instandhouden van kleine scholen in het PO zich tot de lumpsumbekostiging.

antwoord : Lumpsum moet voor alle schoolbesturen, dus ook voor schoolbesturen die nadrukkelijk kiezen voor kleinschaligheid, verantwoord zijn. Met de onderwijsorganisaties wordt gesproken over mogelijkheden om daarvoor waarborgen te realiseren. Daarbij wordt gekeken naar maatregelen in de berekening van de lumpsum, op het terrein van deskundigheidsbevordering en de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden waarbij de zelfstandigheid van kleine schoolbesturen gehandhaafd blijft. Het is met nadruk de bedoeling het flankerend beleid zo vorm te geven dat er geen prikkel tot verdere schaalvergroting ontstaat door de invoering van lumpsumbekostiging.

De flankerende maatregelen zullen uit de extra gelden (Enveloppe) voor de invoering van lumpsum in het primair onderwijs oplopend tot € 75 mln. in 2006 gedekt worden.

Zie ook mijn reactie op de vraag van kamerlid Van der Vlies over lumpsum bekostiging

kamerlid : De Vries

partij : CDA

onderwerp : Huisvesting scholen

vraag : Waarom worden "dislocaties" niet gelijk behandeld aan nevenvestigingen? Is de normstelling voor nevenvestigingen afdoende? Is M bereid dit nader te bezien?

antwoord : De middelen voor huisvesting en de verantwoordelijkheid voor de normstelling op dat gebied berusten bij de gemeente. De gemeente volgt veelal de modelverordening maar kan daarvan afwijken omdat ze zelf haar eigen verordening vaststelt na op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen.

Bij scholen voor basisonderwijs zijn dislocaties tijdelijke voorzieningen, nevenvestigingen zijn ontstaan uit zelfstandige scholen die gefuseerd zijn en kunnen een meer permanent karakter hebben. De verschillen zijn hierbij voldoende duidelijk. Dit heeft voor zover bekend niet geleid tot problemen bij de huisvesting van scholen.

Voor zover er problemen zijn geweest met nevenvestigingen en dislocaties bij huisvesting van scholen betrof het scholen die onder de Wet op de Expertisecentra vallen. Deze problemen zijn opgelost als de LGF-wet in werking is getreden.

Waar het voortgezet onderwijs betreft is er in een enkel geval een probleem met het formele verschil tussen dislocatie en nevenvestiging. Op aanvraag van de school kan daarvoor veelal een oplossing worden gevonden.

kamerlid : J. de Vries

partij : CDA

onderwerp : Doordecentralisatie PO

vraag : Ondervinden veel scholen nadelen in de financiële exploitatie en in de onderwijsuitvoering van strengere Arbo- en brandweervereisten

antwoord : Zeker na de gebeurtenissen in Enschede en Volendam is het inspectie en handhavingsbeleid strenger geworden.

Als de Arbeidsinspectie of de Brandweer constateert dat er een onveilige situatie op school ontstaat moet die verholpen worden.

In uitzonderlijke gevallen kan dat betekenen dat tijdelijk minder leerlingen worden

toegelaten, of dat een gebouw of gedeelte daarvan wordt gesloten tot het probleem is verholpen.

Afhankelijk van het aard van de noodzakelijke voorziening komen de kosten voor rekening van de gemeente of het schoolbestuur.

Vorig jaar is aan de scholen eenmalig een bedrag van ruim € 61 mln ter beschikking gesteld. Met dit bedrag kunnen eventuele onveilige situaties worden opgeheven. Denk hierbij aan onbeveiligd glas in deuren, ondeugdelijke speeltoestellen, gladde vloeren en trappen.

NB

Info ten behoeve van M

Bij de VO-school Roncalli te Bergen op Zoom zijn vorige week een aantal leerlingen naar huis gestuurd in verband met brandweereisen. In overleg tussen gemeente en bestuur worden de problemen spoedig opgelost. Er worden geen leerlingen meer naar huis gestuurd.

Het CDA heeft hier vorige week schriftelijk vragen over gesteld.

kamerlid : Azough

partij : GL

onderwerp : Witte/zwarte scholen

vraag : Ik pleit voor het opstellen van een plan van aanpak om de 'witte vlucht' tegen te gaan. Onderdelen van dit plan van aanpak zouden kunnen zijn: lokale afspraken (convenanten) zoals die in Rotterdam zijn gemaakt met inspanningsverplichting van alle betrokkenen.

antwoord : Tegengaan van hoge ouderbijdragen: deze horen vrijwillig en betaalbaar te zijn
 Segregatie in het onderwijs moet worden voorkomen maar blijft hardnekkig omdat er scholen in achterstandswijken staan. Dat beïnvloedt hun populatie.
 In dit verband is het niet voor niets dat gemeenten en scholen gezamenlijk verschillende initiatieven hebben genomen om deze problematiek aan te pakken omdat immers daar de beleidsinstrumenten liggen om tot geïntegreerde oplossingen te komen (o.a. Amersfoort, Zaanstad, Ede, Den Haag, Rotterdam). Omdat de keuzevrijheid van ouders voorop staat zullen deze echter steeds moeten uitgaan van vrijwillige medewerking van ouders. Het is wel van belang dat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden en onmogelijkheden als het om toegankelijkheid van scholen gaat. In de praktijk is dat niet altijd het geval.

Daarnaast wil ik inzetten op de kwaliteit van het onderwijs. Een aantrekkelijk onderwijsaanbod, al dan niet in ingebed in een brede school, kan mede segregatie voorkomen.

Ons is geen signaal bekend dat ouderbijdragen tot segregatie leiden. Het is de verantwoordelijkheid van de scholen om de ouderbijdrage te bepalen waarbij de medezeggenschapsraad een rol speelt.

Zie ook mijn reactie op antwoord van kamerlid Van Bommel over integratie/spreidingsbeleid.

kamerlid : Azough

partij : GL

onderwerp : Iman-opleidingen

vraag : Wat is er gebeurd met de behoefte aan een iman-opleiding.

antwoord : Zoals ook al bij de Algemene Politieke Beschouwingen in de Eerste Kamer in 2001 is aangegeven, is het van belang dat imams voldoende vertrouwd zijn met de taal, cultuur en inrichting van onze samenleving. Zij zouden dan ook bij voorkeur hier moeten kunnen worden opgeleid.
 Vanwege de scheiding van kerk en staat is het niet aan de overheid om de oprichting van imamopleidingen in Nederland zelf ter hand te nemen of af te dwingen. Voor initiatieven waar concrete vragen voor erkenning of financiering door de overheid aan de orde komen kunnen wij wel stimulerend en faciliterend optreden.
 Hoewel er op dit moment verschillende initiatieven in het veld bestaan om tot een imamopleiding te komen, is geen van deze initiatieven thans in het stadium dat erkenning van de overheid aan de orde is.
 Door BZK en OCenW is eind 2001 een adviescommissie imamopleidingen ingesteld, onder leiding van oud-minister de Ruiters. [T] Deze commissie zal begin 2003 met een advies komen over de behoeften en mogelijkheden voor een imamopleiding in Nederland [T].

kamerlid : Azough

partij : GL

onderwerp : Motie Rabbae

vraag : Wat is er gebeurd met de motie Rabbae over intercultureel onderwijs.

antwoord : De motie Rabbae over intercultureel onderwijs is meegenomen in de bredere aanpak van OCenW om ook via het onderwijs een bijdrage te leveren aan een stabiele samenleving van volwaardige en actieve burgers die met elkaar omgaan op voet van gelijkwaardigheid. Heden heb ik een in mijn opdracht ontwikkeld voorstel ontvangen van de projectgroep ICO voor een project "Actief Burgerschap". Dit project beoogt onder andere scholen hulpmiddelen aan te reiken waarmee zij leerlingen meer expliciet kunnen stimuleren in hun burgerschapsvorming, inclusief de overdracht van daarbij wezenlijke waarden en normen, waarin het interculturele aspect een belangrijk onderdeel is.

[T] Voor het eind van dit jaar zal ik de Tweede Kamer hierover informeren. Dit zal meegenomen worden in mijn reactie m.b.t. uitwerking van de motie Barth (m.b.t. waarden en normen, waaronder burgerschap) die ik u reeds eerder heb toegezegd in het AO over Veiligheid. [T]

kamerlid : Van Bommel

partij : SP

onderwerp : Begroting

vraag : Als M zelft vindt dat er meer geld voor onderwijs moet komen, en ook het CDA 1,7 miljard extra wilde, wat let haar dan nog?
En wat vindt zij van de stelling van het CPB, in de studie "De pijlers onder de kenniseconomie", dat door onderinvestering in het onderwijs de kwaliteit achteruit gaat

antwoord : Ten tijde van het verschijnen van de verkiezingsprogramma's was de toestand van de economie een stuk rooskleuriger dan vandaag de dag. In deze economisch moeilijke tijden dienen keuzes gemaakt te worden. Voor onderwijs, één van de hoofdprioriteiten van dit kabinet, is in het Strategisch Akkoord extra geld beschikbaar gesteld in de vorm van een "enveloppe" (120 miljoen euro in 2004, 230 miljoen euro in 2005 en vanaf 2006 structureel 340 miljoen euro). Ik ben daar erg gelukkig mee. Met de investeringsvoorstellen voor onderwijs, cultuur en wetenschap uit de "Enveloppebrief OCW" wordt een belangrijke impuls gegeven aan de kenniseconomie. Wat betreft de stelling in het door de heer Van Bommel aangehaalde CPB-rapport: het CPB zelf is in genoemde studie genuanceerder: "Het geschetste beeld leent zich niet voor eenvoudige generalisaties van het type: de kwaliteit van de Nederlandse kennisinfrastructuur is goed of slecht. Het beeld is niet zwart/wit: tegenover relatief goede scores op een flink aantal indicatoren - een hoog gemiddeld opleidingsniveau, een hoog aandeel van de bevolking met een HBO- of WO-diploma, goede scores van werknemers en leerlingen bij internationaal vergelijkbare toetsen - staan serieuze zorgpunten zoals bijvoorbeeld: een groot aantal vroegtijdig schoolverlaters, het achterblijven van onderwijsprestaties van achterstandsgroepen en lerarentekorten." En: " Het CPB-onderzoek levert geen aanwijzingen op dat de opbouw van 'human capital' geschaad is door het relatief lage niveau van de onderwijsuitgaven in Nederland. Het feit dat tot dusver geen nadelige effecten zijn waargenomen sluit echter niet uit dat in de toekomst mogelijk schade gaat ontstaan." Ik deel deze analyse. U zult met mij moeten concluderen dat de investeringsvoorstellen in de "Enveloppebrief OCW" juist op de zorgpunten zoals die door het CPB zijn benoemd, aangrijpen.

kamerlid : Van Bommel

partij : SP

onderwerp : VMBO

vraag : Bij het vmbo is de centrale vraag hoe we gaan voorkomen dat het de vergaarbak van het onderwijs wordt. Eigenlijk zou er een "reddingsplan-vmbo" moeten komen

antwoord : Het gehele traject rond de invoering van het vmbo, de leerwegen en de zorgstructuur heeft tot doel zoveel mogelijk leerlingen via eigentijds onderwijs toe te leiden naar een startkwalificatie op de arbeidsmarkt en het stroomlijnen van het onderwijsaanbod.
De integratiegedachte uit de negentiger jaren heeft er toe geleid dat leerlingen die extra zorg nodig hebben om het onderwijs te volgen niet meer in aparte scholen worden opgevangen. Nu deze gedachte ook feitelijk is geïmplementeerd per 1 augustus 2002 acht ik het niet wenselijk in eens te spreken over een vergaarbak. Scholen zijn volop bezig een adequate invulling te geven aan de leerwegen en de zorgstructuur. Daar is tijd voor nodig. Die tijd – zo heb ik ook tijdens het algemeen overleg van 30 oktober jongstleden gezegd – moeten we de scholen geven. Ik heb daar vertrouwen in.
Het is dan ook voorbarig nu te spreken over een "reddingsplan vmbo".

kamerlid : Van Bommel

partij : SP

onderwerp : Ouderbijdrage

vraag : Is M bereid de wettelijke mogelijkheden tot het innen van de ouderbijdrage (bv. via deurwaarders) te onderzoeken

antwoord : De ouderbijdrage is vrijwillig. Wel is het zo dat scholen moeten kunnen rekenen op de bijdrage zodra ouders (vrijwillig) hebben besloten akkoord te gaan met de bijdrage door middel van de wettelijk voorgeschreven overeenkomst. De organisaties in het onderwijs zijn het ermee eens dat het inzetten van deurwaarders om de ouderbijdrage te innen waar mogelijk moet worden voorkomen. Men zal dit ook uitdragen naar de achterban. Een onderzoek voor wettelijke mogelijkheden is derhalve niet opportuun.

kamerlid : Van Bommel

partij : SP

onderwerp : Integratie/spreidingsbeleid

vraag : Er zijn veel manieren om spreiding te bereiken bijv. brochures in Turks/Arabisch met aansporing kinderen op te geven bij scholen die ten hoogste 25% allochtone leerlingen hebben.
Is de minister daartoe bereid

antwoord : Zie mijn reactie op de vraag van kamerlid Van Bommel over integratie/spreidingsbeleid.

kamerlid : Rijpstra
partij : VVD
onderwerp : Schoolklimaat ROC's
vraag : Hoe is het gesteld met het schoolklimaat op ROC's en bij de vo-opleidingen
antwoord : De inspectie let bij ROC's bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs in het kader van het Integraal Instellingstoezicht (IIT) bij het onderdeel onderwijsleerprocessen onder andere op het leerklimaat en de omgang tussen docent en deelnemers. Zoals aangegeven in het Onderwijsverslag, beoordeelt de inspectie bij 89% van de in 2001 onderzochte opleidingen bij ROC's dit onderdeel als voldoende. De inspectie beoordeelt bij VO-scholen wel specifiek het schoolklimaat. Op ruim 90% van de scholen beoordeelt de inspectie het schoolklimaat als voldoende en waarderen de meeste leerlingen hun school positief.

kamerlid : Rijpstra

partij : VVD

onderwerp : Onderwijsinspectie x leerling volgsysteem

vraag : Er moet volgens WO een betere aansluiting komen tussen PO-VO. VVD vraagt M. om een reactie op het verzoek om onderwijsinspectie onderzoek te laten doen voor de aansluiting tussen PO en VO.

antwoord : De aansluiting van PO en VO en het realiseren van doorlopende leerlijnen is een van de prioriteiten van het onderwijsbeleid. De Inspectie heeft over de aansluiting PO-VO gerapporteerd in het Onderwijsverslag over 2001. Leerlingvolgsystemen worden op vrijwel alle scholen in het PO gebruikt. In het VO zijn veel scholen bezig met de ontwikkeling en het gebruik van zo'n systeem.

Zowel vanuit het basisonderwijs als vanuit het voortgezet onderwijs wordt gewerkt aan de verbetering van de aansluiting tussen PO en VO. Daarbij speelt:

Er zijn verschillende initiatieven op lokaal en regionaal niveau voor verdergaande contacten tussen basisscholen en scholen voor VO om de overdracht en afstemming tussen beide sectoren te verbeteren.

Daarop voortbouwend zal de in September jl. door mij geïnstalleerde Taakgroep Vernieuwing Basisvorming de mogelijkheden bezien voor een leerlingvolgsysteem. Daarnaast heeft de Taakgroep Vernieuwing Basisvorming de opdracht gekregen om de kerndoelen van de basisvorming te herzien, waardoor deze ook beter aansluiten op de (eveneens recent herziene) kerndoelen in het basisonderwijs. Hierbij wordt de Taakgroep expliciet gevraagd aandacht te besteden aan doorlopende leerlijnen PO-VO.

Voor de werkzaamheden van de Taakgroep geldt het volgende tijdspad:
eerste voorstel rond maart 2003
oktober 2003 tot augustus 2004 leergebieden ontwikkelen
invoering 2005.

Vanaf 1 augustus 2004 kunnen scholen met de nieuwe opzet aan de slag.

kamerlid : de Vries

partij : VVD

onderwerp : Bijdrage sociale partners

vraag : Hoe groot is de bijdrage van de sociale partners aan het beroepsonderwijs.

antwoord : In opdracht van de StAr heeft KPMG BEA becijferd dat de bijdrage van het bedrijfsleven aan het beroepsonderwijs (dus anders dan de uitgaven voor de scholing van eigen werknemers) € 2.8 miljard zou bedragen. De StAR meent op basis van de

gehanteerde onderzoeksmethode dit bedrag te moeten corrigeren tot € 2.3 miljard. (1,9% van de totale arbeidskosten). De resultaten van dit onderzoek zijn meegenomen in het rapport "Inventarisatie naar de aard en omvang van de scholingsinspanningen van sociale partners in bedrijfstakken en ondernemingen" dat op 8 oktober j.l. door de Stichting van de Arbeid is aangeboden aan Staatssecretaris Nijs.
[T] Ik zal hierover binnenkort met de Star in overleg treden.

kamerlid : Rijkstra

partij : VVD

onderwerp : VVE en naschoolse opvang

vraag : VVE en naschoolse opvang dient gecoördineerd te worden door OCW en op haar begroting te staan.

antwoord : In het kabinet geldt de volgende verantwoordelijkheidsverdeling: SZW is eerstverantwoordelijke voor zowel de voor- als de naschoolse opvang. Verwezen wordt naar onder meer het wetsvoorstel Wet Basisvoorziening Kinderopvang. OCW coördineert VVE en heeft hiervoor de financiële middelen op haar begroting staan. Er is geen aanleiding om deze gekozen verantwoordelijkheidsverdeling te wijzigen. Wel moet er afstemming komen op het terrein voor-, tussen- en naschoolse opvang. Regionaal en gemeentelijk zijn daar goede voorbeelden van te zien.
15 November vindt nader overleg plaats over deze problematiek met stas. SZW.

kamerlid : Rijkstra

partij : VVD

onderwerp : Jeugd en onderwijs

vraag : Jeugd en onderwijs hoort volgens VVD bij elkaar. Is de minister dezelfde mening toegedaan en zo ja, vindt OCW dat "Jeugd en Onderwijs" op 1 ministerie (OCenW) ondergebracht moet worden.

antwoord : Inderdaad is het zo dat op veel aspecten jeugd en onderwijs bij elkaar horen. De departementen van VWS en OCenW voeren in dat licht meer en meer gezamenlijk jeugdbeleid. Dit wordt inmiddels ook neergelegd in een sluitende aanpak waarbij ook de departementen van BZK, Justitie en SZW zijn betrokken. In dat kader worden o.a. voorzieningen getroffen om uitval te voorkomen en de aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg te verbeteren. Tegen die achtergrond is het onderbrengen in 1 departement thans niet noodzakelijk.

kamerlid : Rijkstra

partij : VVD

onderwerp : Onderwijsinfrastructuur

vraag : Zou u willen aangeven wat zij als ideale onderwijsinfrastructuur ziet (voorbeeld: samenwerking scholen van verschillende denominaties)

antwoord : Op de educatieve infrastructuur kom ik terug tijdens het geplande AO op 12 december.

kamerlid : de Vries

partij : VVD

onderwerp : Registratieverplichting aan IBG in het kader van de beroepspraktijkvorming

vraag : Voor projecten moeten aanvragen en verantwoording aangeleverd worden bij het register. Kan dit niet eenvoudiger. Bijvoorbeeld door de bestemde bedragen in de lumpsum op te nemen en verantwoording achteraf te vragen.

antwoord : Het is niet de bedoeling dat aanvragen en verantwoording voor projecten aangeleverd worden bij het register. Het voornemen is wel om gegevens over de beroepspraktijkvorming, die door de instellingen dienen te worden geregistreerd, na de invoering van het onderwijsnummer door de instellingen aan de IBG te laten

leveren. Over de precieze gegevens die geleverd moeten worden wordt op dit moment nog overlegd met de BVE Raad.

kamerlid : Lambrechts

partij : D66

onderwerp : Brabant Medical School

vraag : Wat gaat SO doen om de Brabant Medical School een kans te geven

antwoord : Ik heb afgelopen maandag het businessplan van de Brabant Medical School in ontvangst genomen. Ik ben heel positief over de samenwerking tussen de Brabantse instellingen in dit uniek concept. De initiatiefnemers hebben mij laten weten dat ook enkele universitair medische centra nauw willen samenwerken in het initiatief.

In de komende maand zal ik overleg voeren met de desbetreffende medische centra en een werkbezoek brengen aan de Brabant Medical School. Ik heb de initiatiefnemers met name ook gevraagd om mij bij die gelegenheid te informeren over de financiële implicaties van het plan.

kamerlid : Lambrechts

partij : D66

onderwerp : Medezeggenschap en MUB

vraag : Gehoord dat ministerie aan voorstel werkt om MUB te veranderen. Is hier al meer over te vertellen

antwoord : De Tweede Kamer heeft bij brief van 6 september 2002 gevraagd om een standpuntbepaling over het functioneren van de MUB. Dit standpunt is thans in voorbereiding en zal de Kamer naar verwachting nog deze maand kunnen worden toegezonden. In dat standpunt zal worden ingegaan op de resultaten van bezinning op het functioneren van de MUB, met name op het gebied van medezeggenschap. Ook zal daarin de door de Kamer gevraagde beleidsreactie worden gegeven op het inspectierapport over klachtenregelingen en de ombudsfunctie. Er wordt door mij niet gewerkt aan een voorstel om de MUB te veranderen. Wel zal in het standpunt worden ingegaan op de vraag of en wanneer evaluatie van de MUB zal plaatsvinden.

kamerlid : Lambrechts

partij : D66

onderwerp : Werven Chinese studenten

vraag : Is het waar dat onze Nederlandse onderwijsinstellingen Chinese studenten laten werven door particuliere bureaus
En is het waar dat die particuliere bureaus daar op basis van commissie per geworven student betaald krijgen
Is die praktijk ook in andere landen aan de orde of doen we dat alleen in China
Mag je in die omstandigheden wel verwachten dat objectieve informatie aan de studenten wordt aangeboden
Wat zijn de gevolgen voor studenten die hier komen en merken dat de werkelijkheid een hele andere is
Wie legt hierover verantwoording af
Wat is in deze eigenlijk de rol van de overheid

antwoord : De Chinese wet- en regelgeving schrijft voor dat buitenlandse instellingen, waaronder de Nederlandse, in China slechts studenten mogen werven met bemiddeling van Chinese agenten die door het Chinese Ministerie van Onderwijs zijn geaccrediteerd. Dat gebod heeft gevolgen voor de wijze waarop Chinese studenten de weg vinden naar Nederlandse instellingen.
De dienstverlening van de Chinese agenten is niet kosteloos. Over het algemeen speelt dit proces zich af buiten het gezichtsveld van de Nederlandse instellingen, het betreft immers een zaak tussen de Chinese agent en de Chinese student. De autonomie van de instellingen biedt ze de mogelijkheid tot het aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten. Derhalve kan ik mij voorstellen dat in

voorkomende gevallen een Nederlandse instelling met een Chinese agent betaling voor de dienstverlening overeenkomt.

In andere landen dan China is het gebruik van bemiddelingsagenten niet verplicht gesteld.

Het aantrekken en selecteren van studenten in China is een complexe zaak, ook als het gaat over het geven van objectieve informatie aan potentiële studenten. In voornoemd kader is er in China een steunpunt NESO (Netherlands Education Support Office). Dit richt zich op informatievoorziening aan potentiële studenten over het Nederlandse hoger onderwijs, met als oogmerk de selectie zo goed mogelijk te laten verlopen. Steunpunten NESO zijn - in een partnerschap tussen instellingen en overheid - opgericht in de prioritaire landen uit de beleidsbrief 'Kenniss Geven en Nemen, Internationalisering van het Onderwijs in Nederland aan de Tweede Kamer van september 1999 (met het kenmerk OCW99948). Het NESO Beijing behartigt de Nederlandse hoger onderwijszaken ter plaatse en vertegenwoordigt aldaar de in China geïnteresseerde Nederlandse onderwijsinstellingen. Het NESO werkt hierbij nauw samen met de Nederlandse ambassade in Beijing.

Uw aannname doet het Nederlandse hoger onderwijs tekort. De Nuffic catalogus "Study in the Netherlands 2003 – 2004" vermeldt meer dan 650 internationale HO-studieprogramma's en cursussen in de Engelse taal. De catalogus bevat alleen opleidingen van instellingen die kunnen aantonen dat zij het welzijn van de buitenlandse student behartigen. De meeste buitenlandse studenten in Nederland volgen Engelstalig onderwijs. Overigens loopt op dit moment nog een onderzoek van de inspectie naar de kwaliteit van dit onderwijs.

De overheid heeft verantwoordelijkheden inzake de kwaliteitsbewaking van het hoger onderwijs ingevolge de WHW. Niet inzake mogelijk onderwijs dat niet onder de WHW valt en ook niet inzake het aantrekken van studenten.

In eerste instantie zijn het de instellingen zelf die hun internationaal profiel bepalen. Het is de taak van de overheid door het creëren van randvoorwaarden, zoals het eerder genoemde steunpunt NESO, er aan bij te dragen dat de instellingen hun ambities op dit punt kunnen realiseren.

kamerlid : Lambrechts

partij : D66

onderwerp : Opleiding voor restauratoren

vraag : De opleiding voor restauratoren bij de Rijksdienst Beeldende Kunst in Amsterdam wordt in haar voortbestaan bedreigd. Dit kan toch niet de bedoeling zijn

antwoord : De directeur van Instituut Collectie Nederland is gevraagd om de consequenties aan te geven van het voornemen om in het kader van de taakstelling van OC&W de kerntaak opleidingen stop te zetten. De directeur van ICN is tevens gevraagd om alternatieven voor het stopzetten van de opleidingstaken aan te dragen.

kamerlid : Rouvoet

partij : CU

onderwerp : Versoepeling stichtings-en opheffingsnormen

vraag : Graag duidelijke opvatting M:
Stichting scholen: het kost veel moeite om aan alle voorwaarden voor oprichting te voldoen. Ergste is misschien wel dat de gemeente nog roet in het eten kan gooien en zo eigenlijk de uitoefening van een grondrecht kan frustreren. Dat kan de bedoeling niet zijn.

antwoord : De vraag heeft betrekking op de stichting van een evangelische school met als vestigingsplaats Wierden.
De school kan worden gesticht, want ze voldoet aan alle wettelijke vereisten. Laat in het proces heeft het schoolbestuur gekozen voor een andere vestigingsplaats in plaats van Almelo, namelijk Wierden. Deze gemeente heeft hierop positief gereageerd. Door het late tijdstip was de gemeente Wierden niet meer in staat voor 1 oktober 2002 te garanderen dat huisvesting beschikbaar is voor het schooljaar 2003-2004. Derhalve is de school nu opgenomen in het Plan van Scholen zonder jaartal en rust bij de gemeente de plicht binnen vijf jaar voor huisvesting te zorgen.
Op het moment dat de gemeente huisvesting kan garanderen komt de school in het Plan van Scholen met jaartal.

kamerlid : Rouvoet

partij : CU

onderwerp : Gewicht boekentas

vraag : 1998: toenmalige SO Netelenbos heeft de commissie Boekentas ingesteld. De ChristenUnie heeft geen goed zicht op wat er met de aanbevelingen van deze commissie is gedaan. Kan M de stand van zaken aangeven

antwoord : Als gevolg van het advies van de commissie-boekentas en de ervaringen met de "tips" uit dit advies voor scholen, ouders en uitgeverijen is onlangs nader onderzoek gedaan door het IVA. Dit instituut beveelt het opstellen van scenario's aan. Deze laat ik uitwerken samen met scholen. Praktische suggesties, zoals u die aangeeft, kunnen daarbij worden betrokken.
Vorige week heeft u in de publiciteit kunnen zien dat bijvoorbeeld Wolters/Noordhoff met gesplitste schoolboeken wil komen. Ook dit type oplossingen kan bij de scenario's betrokken worden.

kamerlid : vd Vlies

partij : SGP

onderwerp : Branchevorming vo en overleg

vraag : Hoe verhouden het overleg met de besturenorganisaties en het overleg met de op te richten brancheorganisatie zich tot elkaar.
Hoe denkt de minister blijvend zicht te kunnen houden op de posities van de onderscheiden en soms kleinere richtingen in het onderwijs.
Is zij zich ervan bewust dat de pluriformiteit van ons onderwijsstelsel vertroebeld kan worden met de komst van een Branche-organisatie

antwoord : Het overleg met het onderwijsveld in het primair en het voortgezet onderwijs verloopt sinds juni vorig jaar langs twee lijnen: enerzijds met de organisaties voor bestuur en management, de schoolleidersorganisaties en de werknemersorganisaties in het Strategisch Regieoverleg en anderzijds met leerlingen en ouders in de Leerling- en Ouderkamer.
Op dit moment wordt in het voortgezet onderwijs gewerkt aan een nieuwe werkgeversorganisatie die per 1 januari 2003 zich zal richten op de arbeidsvoorwaardenvorming. Daarnaast is in het onderwijsveld zelf het initiatief genomen om een platform te vormen, waarin taken onderling op elkaar zullen worden afgestemd en waarin vanuit de verantwoordelijkheid die ieder van de deelnemers heeft men elkaar zal aanvullen om zo de belangen van het voortgezet onderwijs als geheel te behartigen. De plannen voor een nieuwe werkgeversorganisatie en het platform zijn voortgekomen uit de behoefte een einde te maken aan de verdeeldheid in de sector die tot nu toe vaak is gebleken. De ambitie is het scheppen van voorwaarden voor een krachtig opererende sector die gegeven verantwoordelijkheden kan dragen. Dat is ook van belang voor de snelheid waarmee echt werk kan worden gemaakt van deregulering en autonomievergroting. Ik juich die ontwikkeling toe, omdat zij concreet maakt wat we bedoelen met een moderne besturingsfilosofie.
De deelnemers aan dat platform zijn de nieuwe werkgeversorganisatie, de vier grote organisaties voor bestuur en management en de VVO. Het denominatieve en levensbeschouwelijke aspect in het onderwijs, zowel religieus als pedagogisch, is een van de belangrijke taken van de organisaties voor bestuur en management binnen het platform. En zoals bekend zorgen de grote besturenorganisaties er op dit moment ook voor spreekbuis te zijn voor een aantal kleinere richtingen in het onderwijs.

De vorming van de nieuwe werkgeversorganisatie en het platform, als eerste stap naar een volwaardige brancheorganisatie, maken het nodig de bestaande overlegstructuur, met name in het voortgezet onderwijs, tegen het licht te houden. Vanuit de overheid heeft altijd de behoefte bestaan om een duidelijk aanspreekpunt in het onderwijs te hebben, waarmee ook afspraken kunnen worden gemaakt. Dat is in de toekomst niet anders. Vandaar die herbezinning op de overlegstructuur. Tot welke uitkomst dat leidt kan ik op dit moment nog niet zeggen. Het is vooral afhankelijk van de kracht die de sector als geheel via die nieuwe instituties kan opbrengen. Daarin zal blijvend aandacht moeten bestaan voor pluriformiteit.

kamerlid : vd Vlies

partij : SGP

onderwerp : Regeling zitplaatsen

vraag : Wanneer wordt de regeling zitplaatsenverdeling van kracht. Wat zijn de gevolgen hiervan voor het particulier vervoer en in hoeverre doen zich daarbij problemen voor.

antwoord : De regeling zitplaatsverdeling bus en auto van het ministerie van V&W, die betrekking heeft op het beroepsvervoer en niet op het particuliere personenvervoer, maakt het mogelijk dat meerdere kinderen jonger dan 14 jaar een zitplaats delen. De Tweede Kamer heeft erop aangedrongen deze regeling te schrappen, opdat het vervoer veiliger kan plaatsvinden. Voor de meerkosten (ca €13 mln) is op de begrotingen van OCW en V&W (ieder voor de helft) een voorziening getroffen. V&W

- zal de regeling zo spoedig mogelijk aanpassen. Dit heeft geen gevolgen voor het particuliere vervoer.
- kamerlid** : vd Vlies
- partij** : SGP
- onderwerp** : Schooltijden
- vraag** : Waarom wil M.OCW de flexibilisering van de urenplanning vertragen.
- antwoord** : Op een aantal punten zullen verkenningen plaatsvinden naar mogelijkheden om de ruimte van scholen wat betreft de onderwijskundige organisatie en inrichting te vergroten. Dit betreft onder meer de schooltijden, waarover in de Enveloppebrief van elf november is aangegeven dat het vraagstuk van de schooltijden in bredere samenhang zal worden gezien, onder andere in relatie tot de decentralisatie van de arbeidsvoorwaardenbepalingen. In de voor december van dit jaar toegezegde rapportage over deregulering, autonomie en rekenschap wordt hier op teruggekomen.
- kamerlid** : vd Vlies
- partij** : SGP
- onderwerp** : Verplichte begintoets PO
- vraag** : Denkt M.OCW met verplichte begintoets voor kleuters een betrouwbare maat te hebben voor bekostiging.
- antwoord** : Dit zal één van de aandachtspunten zijn bij de uitvoering van het rond de jaarwisseling toegezegde plan van aanpak . Zie ook reactie op vraag van kamerlid De Vries over de begintoets
- kamerlid** : vd Vlies
- partij** : SGP
- onderwerp** : Investeren in voorzieningen
- vraag** : Vraagt de bewindslieden wat hun ambities zijn ten aanzien van het voorzieningenniveau (huisvesting inventarisatie) in het licht van het ontbreken van een meerjarig investeringsplan.
- antwoord** : Vanaf 2002 worden er extra middelen voor onderwijshuisvesting ter beschikking gesteld aan de gemeenten en de gemeenten investeren zelf in onderwijshuisvesting door inzet van de accressen van het gemeentefonds. Het gaat in het totaal om een bedrag dat oploopt tot € 113 miljoen in 2006.
- In 2002 zijn in het primair onderwijs de nieuwe programma's van eisen voor de materiële bekostiging vastgesteld. Hierdoor en door het afschaffen van de rentekorting is extra bedrag aan de materiële instandhouding toegevoegd van structureel € 88 miljoen. De effecten zullen de komende jaren zichtbaar worden. Voor het voortgezet onderwijs is het budget materieel voor 2002 € 25 miljoen structureel verhoogd. Met de enveloppe wordt een verhoging voorzien voor maatwerk VMBO en materieel samen, die oploopt naar € 40 miljoen structureel vanaf 2006.
- kamerlid** : v.d. Vlies
- partij** : SGP
- onderwerp** : Godsdienstonderwijs
- vraag** : De SGP huldigt het standpunt dat de overheid zich niet in controlerende zin dient in te laten met de levensbeschouwelijke kleur van een school. Bij strafbare feiten (zoals zaaien van haat) heeft het openbaar ministerie in eerste instantie een verantwoordelijkheid. Deelt de minister dit standpunt

antwoord : Dit standpunt deel ik met dienverstande dat de inspectie bij gerede vermoedens ook kan nagaan in hoeverre daarvoor daadwerkelijk gronden aanwezig zijn. De inspectie kan dit vervolgens melden bij OM. Zie ook mijn antwoord op de vraag van kamerlid Van Bommel over Islamitische scholen

kamerlid : Jense

partij : LN

onderwerp : Zorgleerlingen

vraag : Mogen reguliere basisscholen kinderen die specifieke zorg behoeven weigeren als de directie van mening is dat het team of de fysieke gesteldheid van het schoolgebouw de vereiste zorg voor deze kinderen in onvoldoende mate zou kunnen bieden

antwoord : Ik streef er naar dat kinderen dat onderwijs ontvangen dat het best bij hen past. Scholen zouden dan ook geen leerlingen moeten weigeren wegens een handicap van de leerling.
Het is in incidentele gevallen echter niet uitgesloten dat een bevoegd gezag, bijvoorbeeld in verband met een huisvestingsproblematiek, met succes een beroep kan doen op de feitelijke onmogelijkheid een leerling te plaatsen.
In het wetsvoorstel Leerlinggebonden financiering is voorzien in de instelling van een landelijke adviescommissie voor toelating en begeleiding. Deze commissie adviseert op verzoek over de toelating van een leerling. Tevens adviseert deze commissie in alle gevallen waarin de ouders bezwaar aantekenen tegen een besluit van het bevoegd gezag van de school over de weigering tot toelating van een leerling.
Het is uiteindelijk aan de rechter om te bepalen of een beroep op overmacht gerechtvaardigd is

kamerlid : Jense

partij : LN

onderwerp : Speciaal onderwijs

vraag : Is er sprake van beleid waarbij gestreefd wordt naar het bij voorkeur helemaal laten verdwijnen van of extreem inkrimpen van scholen voor het speciaal basisonderwijs

antwoord : Het Weer Samen Naar School beleid heeft als doel om leerlingen met een zorgbehoefte een continuüm aan zorg te bieden. Daartoe werken reguliere basisscholen in samenwerkingsverbanden WSNS samen met speciale scholen voor basisonderwijs. De Permanente Commissie Leerlingenzorg van elk samenwerkingsverband besluit of een leerling wordt toegelaten tot het speciaal basisonderwijs. Hoe groot de speciale school voor basisonderwijs is hangt af van het beleid van het samenwerkingsverband, dat is neergelegd in het zorgplan van dat betreffende samenwerkingsverband.

kamerlid : Jense

partij : LN

onderwerp : Werkdruk

vraag : Kan de regering aangeven of zij nog andere mogelijkheden ziet dan extra geld om tegemoet te komen aan de verhoogde werkdruk op de reguliere basisscholen

antwoord : Zoals ook de Onderwijsraad in zijn advies "toerusten = uitrusten" stelt, is, om de werkdruk meer beheersbaar te maken, een samenhangend pakket maatregelen nodig. Maatregelen gericht op:
de werkende (personeel- en teamontwikkeling),
het werk (onderwijs- en organisatieontwikkeling)
en externe factoren (onderwijsbeleid).

De afgelopen tijd hebben scholen al het nodige in gang gezet om de werkdruk te verlagen: zie ook arboconvenant (met o.m. terugdringen van ziekteverzuim). Niet alle effecten zijn op dit moment al in volle omvang zichtbaar.
Ik wil de scholen blijven stimuleren door te gaan op de ingeslagen weg. Immers de school is zelf het best in staat hun onderwijsproces en –organisatie af te stemmen op hun specifieke organisatie.

Het anders organiseren van het onderwijs (bijvoorbeeld meer handen in de klas), maar ook het versterken van de sociale contacten en steun tussen collega's kan bijdragen aan vermindering van de werkdruk. Het gaat hierbij dus niet alleen om extra financiële middelen.

Volgende week ontvangt de Tweede Kamer de definitieve beleidsreactie op het advies van de Onderwijsraad.

kamerlid : Jense

partij : LN

onderwerp : Schoolomvang

vraag : Wat is volgens de minister de ideale basisschoolomvang in relatie tot het aantal leerlingen

antwoord : In het strategisch akkoord is het belang benadrukt van onderwijsinstellingen met een menselijke maat. Het gaat dan vooral om de wijze waarop de school het onderwijsproces heeft georganiseerd zodat ieder kind tot zijn recht komt en de aandacht krijgt die het nodig heeft (de mate waarin de school onderwijs op maat biedt). In het door kleinschalige organisaties gekenmerkte basisonderwijs worden de grenzen die de menselijke maat stelt in acht genomen.

kamerlid : Jense

partij : LN

onderwerp : Apencentrum BPRC/dierproeven

vraag : Kan de minister bezien in hoeverre men bezig is met een lobby om alle dierproeven te verbieden.

antwoord : Er zijn in Nederland voor- en tegenstanders van dierproeven. De voorstanders letten vooral op het nut ervan voor de gezondheidszorg en de tegenstanders vooral op het dierenwelzijn. Beide groepen lobbyen voor hun standpunt, waarbij er binnen beide groepen verschillen zijn in de vergaandheid van de beleidsrichtingen waarvoor wordt gelobbyd. Ook het verbieden van alle dierproeven behoort tot de beleidsrichtingen waarvoor wordt gelobbyd.